

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Lvdovici Molinæ, E Societate Iesv Theologiæ Doctoris, &
Professoris, Commentaria, In primam D. Thomæ partem**

Molina, Luis de

Lugduni, 1622

Articvlvs I. Vtrum in diuinis essentia sit idem quod persona. artic. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73915)

Posita est etiam in definitione pars illa, qui eam confert aut conferre potest, quoniam donum duobus modis sumitur. Vno, vt est idem, quod datum actu liberaliter, quo pacto ex tempore & non ex aeternitate personis diuinis conuenit esse donum, cum ex tempore, & non ex aeternitate dentur creaturis. Altero modo pro re, cui non repugnat dari liberaliter, quo pacto ex aeternitate eis conuenit esse donum per comparationem ad creaturas, vt Augustinus 3. de Trinitate cap. 14. 15. & 19. affirmat, quatenus ex aeternitate eis non repugnat dari liberaliter. Haec secunda acceptio doni frequens est: dicimus enim regem habere multa dona, quae dare possit, & sponsum habere parata dona sponse. In eaque significatione excitatur potissimum hoc loco quaestio proposita.

Ex dictis facile erit intelligere, tam Filio, quam Spiritui sancto, conuenire rationem doni per comparationem ad creaturas. Filius namque est Patris per originem; tamquam eius a quo procedit, Paterque potest eum liberè conferre hominibus, imò reipia per incarnationis mysterium in eorum salutem ac redemptionem eum illis contulit. Iuxta illud Esaiæ 9. *Filius datus est nobis*, ac illud Ioan. 3. *Sic Deus dilexit mundum, vt Filium suum unigenitum daret, vt omnis qui credit in illum non pereat*. Spiritus sanctus quoque est Patris & Filij per originem, tamquam eorum a quibus procedit, Patrisque & Filij est eum liberè conferre hominibus, reque ipsa illum contulerunt, vt homines sanctificaret pluribus donis, iuxta illud ad Rom. 5. *Charitas Dei diffusa est in cordibus nostris per Spiritum sanctum, qui datus est nobis*, & Ioan. 14. *Aliu paracletu dabit vobis*.

Dubium est hoc loco, vtum quemadmodum Filius & Spiritus sanctus habent rationem doni, ita quoque Pater, & Deus communis tribus personis, habeant rationem doni. Pars, quae negat, suaderi potest, quia donum debet esse dantis: Pater autem, & Deus, quia Deus, non sunt alicuius alterius, quemadmodum Filius & Spiritus sanctus sunt alterius per originem.

Pars verò quae affirmat, potest probari, quia Pater, & Deus communis tribus personis, imò & tres personae diuinae, in hac vita dant seipias per cognitionem & amorem, iuxta illud Ioan. 14. *Ad eum veniemus, & mansionem apud eum faciemus*: in alia verò vita conferunt se in primum: ergo habent rationem doni comparatione creaturarum. Confirmatur ex Augustino 15. de Trinitate cap. 19. dicente, *Spiritus sanctus ita datur, sicut Dei donum, vt etiam se ipsum det sicut Deus*.

Pro solutione huius dubij sciendum est, tribus modis, quod ad praesens institutum attinet, dici aliquid alicuius, & quemuis eorum sufficere ad rationem doni, vt D. Thomas artic. 1. ad primum docet. Primus est, per identitatem: quo pacto Augustinus super Ioan. *Quid, inquit, iam nunc est, quam tu*. Secundus est, per possessionem, quo pacto seruus, aut equus dicitur domini sui. Tertius, per originem, quo pacto Filius dicitur esse Patris, & Spiritus sanctus Patris & Filij.

Ad dubium ergo dicendum est, Patrem, ac Deum habere rationem doni respectu creaturarum, quatenus liberè dant, ac communicant se creaturis, vt argumenta quibus pars, quae affirmat, confirmata est, satis probant. Eodemque modo Filium esse donum, non solum quatenus datur a Patre, à quo est per originem, sed etiam quatenus liberè seipsum dat. Quod idem dicendum est de Spiritu sancto.

A Ad argumentum, verò, quo pars, quae negat, confirmata est, dices. Ad rationem doni non requiri, vt sit alterius, sed satis esse, si sit dantis per identitatem.

Ex dictis patet, donum in diuinis, si sumatur, vt donum dicitur esse dantis per identitatem, esse quid essentiale, conuenireque essentiae & personis. Si verò sumatur, vt dicitur esse dantis per originem, esse quid personale, conuenireque tam Filio, quam Spiritui sancto. His si adiungas, Spiritum sanctum peculiari quadam ratione dici donum, quatenus vi suae processionis procedit vt amor, amor autem conuenit, vt sit primum donum, eò quod per amorem cetera donantur, inuenies, donum in diuinis, quatenus significat quid dantis per originem, vi suae productionis procedens peculiari quadam ratione vt donum, esse proprium nomen Spiritus sancti: de formalique significare relationem originis per voluntatem propriam Spiritui sancto, addere verò non repugnantiam, vt liberè detur ab eis, à quibus ita est per originem, quae non repugnantia negatio quadam est, enve rationis.

*Argumentu
partis ne-
gantis.
Doni nomen
qua ratione
essentiale
qua persona-
le communis
Filio & Spi-
ritui sancto,
& qua pro-
prium Spi-
ritui sancti.*

QUESTIO XXXIX.

De personis ad essentiam relatis.

ARTICVLVS I.

Virum in diuinis essentia sit idem quod persona.

Absolute tractatione de personis in particulari, comparat deinceps Diuus Thomas personas ad diuersa. Atque in hac quaest. ad essentiam. Quanta autem identitas sit inter essentiam & personas, quod hoc artic. quaeritur, disputatum fuit late quaest. 28. art. 2. Confirmari autem potest de fide esse personas non distingui realiter ab essentia ex illo Ioan. 10. *Ego & Pater vnus sumus*, in essentia scilicet. 1. Ioan. 5. *Et hi tres vnus sunt*.

*Tres personae vnus essen-
tia.*

ARTICVLVS II.

Virum dicendum sit tres personas esse vnus essentiae.

Conclusio affirmat, estque Augustini 2 contra Maximum capit. 14. Ratio autem conclusionis est, quia essentia significatur tamquam forma personarum, & persona tamquam habens formam: licet autem in communi vsu loquentium habens formam non dicatur esse forma, dicitur tamen si addatur, aut subintelligatur aliqua proprietates formae. Vt quamuis non dicamus adolefcentem esse ingenij, aut virum esse virtutis, dicimus tamen adolefcentem esse praestantis ingenij, & virum esse virtutis insignis, secundo genitio denotante proprietatem ac affectionem formae. Dicimus etiam virum esse consilij, eò quod subintelligatur magni. Quia ergo essentia significatur tamquam forma personarum, fit, vt licet non aptè dicatur, *tres personas esse essentiae*, aptè tamen dicamus, *esse essentia vnus*: eò quod ille genitiuus, vnus, denotet proprietatem essentiae, nempe esse vnam, ac indiuisam in tribus personis: quare sensus praedictae

Vna essentia est trium personarum.

*Ratio doni
& Filio &
Spiritu san-
cto compara-
tione crea-
turarum con-
uenit.*

*In Pater &
Deus, quia
rationi ha-
beant,
Argumentu
partis nega-
ti.*

*Tribus modis
dicitur ali-
quid alicui-
us, & qui-
usuis eorum
ad rationem
doni sufficit.*

*Dubij expli-
catur.*